

KOMPETANSEUTVIKLINGSPLAN FOR GRUNNSKOLEN I VEFSN 2018 - 2022

Strategisk del

Handlingsdel utarbeides i den enkelte skole for hvert budsjettår.

Vedtatt i kommunestyret (dato)

INNLEDNING

Kompetanseplan for pedagogisk personale er et styringsdokument for kompetanseutvikling i grunnskolen i Vefsn kommune. Den tar utgangspunkt i sentrale føringer fra Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet, dialog med skolene og Utdanningsforbundet, samt relevant forskning innenfor utdanningsområdet. Skoleeier har ansvaret for kompetanseheving og for et system som sikrer nødvendig kompetanse i grunnskolen (Opplæringsloven § 10-8).

Kompetanseplanen skal bidra til at lærerne har riktig og tilstrekkelig kompetanse slik at målene for opplæringen kan realiseres. Samtidig skal den bidra til at skolene øker sin kollektive kompetanse og videreutvikles som gode læringsfellesskap, gjennom blant annet fagsamarbeid på tvers av skolene.

Å bygge opp kompetanse i en skole tar tid. Skoleeier og den enkelte skole må derfor ha et langsiktig perspektiv og tenke systematisk kompetansebygging. Langsiktighet kreves også for at nødvendige kompetanseutviklingstiltak skal kunne inngå som en naturlig del av skolens ordinære drift. Kapasiteten på den enkelte skole er begrenset med hensyn til antall lærere som til enhver tid kan være under videreutdanning. For stort omfang av videreutdanning kan gå ut over elevenes læring, bl.a. på grunn av vansker med å få kvalifiserte vikarer.

Kompetanseplanen beskriver områder som skal prioriteres ved videre- og etterutdanning i årene framover. Behovet for kompetanseutvikling varierer fra skole til skole. Noen behov er sammenfallende med felles prioriteringer som skoleeier ivaretar for fellesskapet, mens andre kompetansebehov må løses på den enkelte skole. Rektor prioriterer tiltak og bruk av ressurser i egen enhet ut i fra behovet. Det blir regelmessig gjennomført kartlegging av kompetansebehovet ved alle skolene der ansatte og tillitsvalgte skal bli involvert.

MÅL

- Sikre at lærerne har formell fagkompetanse i undervisningsfag
- Bidra til at skolene øker sin kollektive kompetanse og videreutvikles som gode læringsfellesskap
- Legge til rette for at alle elever får et likeverdig skoletilbud av høy kvalitet

Prioriterte områder for videreutdanning i perioden er:

1. Fag hvor det stilles særlig krav til formell kompetanse for undervisning. Dette er norsk, matematikk og engelsk for lærere i hele grunnskoleløpet.
2. Andre fagområder det er behov for basert på kompetansekartlegging i den enkelte skole. Fagområder det er meldt behov for videreutdanning innenfor er;(i uprioritert rekkefølge)
 - Fremmedspråk på ungdomstrinnet (tysk, fransk og spansk)
 - Norsk for minoritetsspråklige elever
 - Spesialpedagogikk
 - Praktisk- estetiske fag (musikk, kunst/handverk, mat og helse og kroppsøving)
 - Naturfag
 - Samfunnsfag
 - IKT og læring – digital kompetanse/ pedagogisk bruk av IKT
 - Begynneropplæring
3. Rektorutdanning og master i ledelse for skoleledere.

ETTERUTDANNING AV LÆRERE - SKOLEBASERT KOMPETANSEUTVIKLING

Med etterutdanning menes annen utdanning/ kurs/ kompetanseheving satt i system, men som ikke krever eksamen og som ikke gir studiepoeng.

Gode enkeltlærere er en viktig forutsetning for elevenes læring, men er ikke tilstrekkelig for å skape en god skole. Skole er et lagarbeid der det er behov for kontinuerlig kompetanseutvikling og deling av kunnskap og erfaringer. KFK-strategien legger vekt på at det skal stimuleres til skole- og kollegabasert videreutdanning. Kommunen skal bidra til at alle skolene videreutvikles som lærende organisasjoner der kollegaene i fellesskap mestrer utfordringer, evaluerer egen praksis, endrer og videreutvikler opplæringen.

Kompetanseutvikling blant lærere og skoleledere er et viktig tiltak for kvalitetsutvikling, og vi arbeider for i større grad å utnytte det potensialet som ligger i kollektive utviklings-prosesser og skolebasert kompetanseutvikling. *Skolebasert kompetanseutvikling* kan defineres på ulike måter, men vi tar utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets definisjon:

«Skolebasert kompetanseutvikling innebærer at skolen, med ledelsen og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning og samarbeid.»

Kompetanseheving som omfatter flere lærere på en skole og samtidig knyttes til undervisningspraksis, har større mulighet til å føre til faktisk endring i klasserommet og i lærerkollegiet enn individuell videreutdanning (*Lærerløftet* 2014). Forskning viser også at kompetanseutvikling synes å ha sterkest effekt når den er praksis nær og skolebasert, og når det er lagt til rette for kunnskapsdeling (Hattie 2013). Systematisering av erfaringer fra tidligere satsinger i regi av Utdanningsdirektoratet viser det samme.

Fra 01.08.17 har Kunnskapsdepartementet innført en ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen. Dette er en desentralisert ordning for etterutdanning av lærere. Nasjonale mål for satsingen er:

- Elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø.
- Elevene skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse.
- Flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring.

Det er et krav om at skoleeiere skal samarbeide i nettverk på tvers av kommuner og skoleeiers prioriterte satsingsområder skal bygge på lokal tilstandsvurdering. De statlige midlene skal brukes til etterutdanning av så mange lærere som mulig og fremme kollektive prosesser for profesjonsutvikling. Det stilles krav om at skoleeier skal bidra til finansieringen med en egenandel på 30 %.

Vefsn kommune skal i tillegg videreføre og videreutvikle tiltak som:

- Vurdering for læring
- Lærende nettverk
 - Rådgivernetttverk
 - IKT-netttverk
 - Nettverk for helhetlig 13-årig skoleløp (skoleledernivå)
 - Nettverk mellom lærere ved skolene i kommunen
- Tverrfaglig samarbeid
 - Tverrfaglig ressursteam
 - Fagutvalg for PPT
- Bruk av digital læringsplattform
- IKT-plan for skolene i Vefsn
- Veiledning av nyutdannede lærere

Ny læreplan - fagfornyelse

Det pågår et arbeid med endringer av dagens læreplaner. De nye læreplanene er planlagt ferdig og klare for elevene fra høsten 2020. Dagens fag skal beholdes, men innholdet skal fornyes. Direktoratet skal fornye læreplanene ved å gjøre dem mer relevante for framtiden. Fagene skal få mer relevant innhold, tydeligere prioriteringer og sammenhengen mellom fagene skal bli bedre. Kritisk tenkning og refleksjon vil bli en viktig del av hva elevene skal lære i skolen. I tillegg skal de praktiske og estetiske fagene styrkes.

I tillegg til fagfornyelsen er det allerede vedtatt ny overordnet del av læreplanen. Denne skal på sikt erstatte dagens generelle del.

Dette vil være et viktig arbeid som vil stå sentralt og skape føringer for prioriteringene framover.

